

Öğretmenlerin Algıladıkları Uyumsal Performans Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). Öğretmenlerin Algıladıkları Uyumsal Performans Ölçeği. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=27282>

Özet

Öğretmenlerin Algıladıkları Uyumsal Performans Ölçeği (ÖAUPÖ), öğretmenlerin çalışma ortamlarında karşılaştıkları yeni, beklenmedik veya zorlu durumlara ne kadar etkili bir şekilde adapte olabildiklerini ölçmek amacıyla geliştirilmiş bir psikometrik araçtır. Bu ölçek, Dilekçi ve Sezgin Nartgün (2020) tarafından Türk kültürüne uyarlanmıştır. Uyarlama çalışması, ölçeğin orijinal yapısını koruyarak, Türk eğitim sistemindeki **öğretmen** (öğretmen) popülasyonu için geçerli ve güvenilir bir ölçüm aracı sağlamayı hedeflemiştir. Ölçek, öğretmenlerin **uyumsal performans** (uyumsal performans) yeterliliklerini üç temel boyut üzerinden değerlendirmektedir.

Anahtar Kelimeler

Öğretmenlerin Algıladıkları Uyumsal Performans Ölçeği, **Uyumsal Performans** (Uyumsal Performans), Öğretmen, Ölçek Uyarlaması, Psikometri, Eğitim Yönetimi.

Yazarlar

Ümit DİLEKÇİ, Zule Sezgin Nartgün

Amaç

Ölçeğin temel amacı, görevlerini yerine getirirken öğretmenlerin sergilediği uyum yeteneğini, yani değişen koşullara, beklenmedik krizlere ve farklı kültürel/kişilerarası etkileşimlere verdikleri tepkileri sistematik olarak ölçmektir. Bu uyarlama çalışması, yabancı dilde geliştirilmiş olan orijinal ölçeğin kavramsal ve psikometrik yapısını Türk kültürüne ve diline uygunluğunu kanıtlamak üzere yapılmıştır.

ÖAUPÖ, eğitim alanında çalışan araştırmacılara ve yöneticilere, öğretmenlerin mesleki gelişim ihtiyaçlarını belirlemede ve esnekliklerini artırmaya yönelik eğitim programları tasarlamada somut veriler sunmayı amaçlamaktadır. Ölçek, özellikle öğretmen performansının geleneksel ölçütlerinin ötesine geçerek, değişken ve karmaşık eğitim ortamlarında kritik öneme sahip olan adaptasyon becerilerini değerlendirmektedir.

Yapı

Öğretmenlerin Algıladıkları Uyumsal Performans Ölçeği, mesleki bağlamda **uyumsal performans** (Uyumsal Performans) yapısını ölçmektedir. Bu yapı, bireyin çevresel taleplere veya beklenmedik zorluklara karşı bir şekilde yanıt verme kapasitesi olarak tanımlanır. Ölçek, 3 ana boyutta ve toplam 18 maddede toplanmıştır.

Ölçeğin boyutları, öğretmenlerin adaptasyon becerilerini farklı açılardan ele almaktadır. Bu boyutlar, kriz yönetimi, kişilerarası ilişkilerde esneklik ve problem çözme yeteneği gibi kritik alanları kapsamaktadır. Bu üç boyutlu yapı, öğretmenlerin mesleki rollerinde karşılaştıkları çeşitli adaptasyon gerektiren durumları kapsamlı bir şekilde yansıtmaktadır.

Geçerlik

Ölçeğin Türk kültürüne uyarlanması sürecinde **geçerlik** (Geçerlik) çalışmaları titizlikle yürütülmüştür. Bu çalışmalar, ölçeğin amaçladığı yapıyı gerçekten ölçüp ölçmediğini doğrulamayı içermiştir. Uyarlama çalışması sırasında genellikle yapı geçerliliğini test etmek amacıyla Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) kullanılarak, 3 boyutlu yapıya Türk örnekleminde de korunduğu gösterilmiştir.

Elde edilen istatistiksel bulgular (kaynak makaleye göre), ölçeğin faktör yüklerinin yeterli düzeyde olduğunu ve boyutlar arasındaki ilişkilerin teorik beklentilerle uyumlu olduğunu ortaya koymuştur. Bu durum, ÖAUPÖ'nün Türk **öğretmen** (öğretmen) popülasyonunda uyumsal performans yapısının geçerli bir şekilde ölçtüğünü göstermektedir.

Güvenirlilik

Ölçeğin **güvenirlilik** (Güvenirlilik) analizleri, ölçüm sonuçlarının tutarlılığı ve kararlılığı doğrulamak için gerçekleştirilmiştir. Uyarlama çalışması sırasında, iç tutarlılık katsayısı (Cronbach Alfa) hesaplanmıştır.

Dilekçi ve Sezgin Nartgün (2020) tarafından yapılan uyarlama çalışması sırasında, ölçeğin genelinde ve alt boyutlarında yüksek düzeyde iç tutarlılık katsayıları elde edilmiştir. Bu bulgular, ölçek maddelerinin uyumsal performans yapısının farklı yönlerini tutarlı bir şekilde ölçtüğünü ve dolayısıyla ÖAUPÖ'nün Türk kültüründe yüksek derecede güvenilir bir araç olduğunu kanıtlamaktadır.

Faktör Analizi

Öğretmenlerin Algıladıkları Uyumsal Performans Ölçeği, 3 temel faktörden (boyuttan) oluşmaktadır ve toplam 18 madde içermektedir. Uyarlama sürecinde, orijinal ölçeğin faktör yapısının Türk kültürüne ne ölçüde uygun olduğunu belirlemek için Faktör Analizi yöntemleri kullanılmıştır.

Ölçeğin boyutları ve içerdiği maddeler şunlardır:

Beklenmedik Durumlar Yönetme boyutu: Öğretmenin kriz anlarında veya rutin dışı olaylarda sorumluluk alabilme ve etkili çözümler geliştirebilme yeteneğini ölçer.

Kişiler Arası ve Kültürel Uyum Gösterme boyutu: ?? yerinde farklı kişilerle (öğrenciler, veliler, meslektaşlar) nazik, saygılı ve kültürel açıdan duyarlı iletişim kurma ve işbirliği yapma becerisini değerlendirir.

Problemlerle Başa Çıkamama boyutu: Bu boyut, adaptasyon eksikliğini veya zorlu durumlarda çaresizlik hissini yansıtan ters maddeler içerebilir. Yüksek puan, düşük **uyumsal performans** (uyumsal performans) ile ilişkilidir.

Ölçek Bilgileri

Test Türü: Uyarlama

Format: Likert Tipi Derecelendirme (Orijinal çalışmada detaylar belirtilmelidir, ancak genellikle 5'li veya 7'li Likert kullanılır.)

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlama), Orijinal dili (Bilinmiyor, muhtemelen İngilizce)

Popülasyon Grubu: Öğretmenler

Yaş Grubu: Çalışan Yetkinler (Öğretmenler)

Popülasyon Detayları: Türk eğitim sisteminde görev yapan **öğretmen** (öğretmen) örnekleme.

Test Metodolojisi: Öz Bildirim Ölçeği (Self-Report Scale)

Anahtar Kelimeler

Eğitim Psikolojisi, Mesleki Adaptasyon, Öğretmen Performansı, Faktör Yapısı, **Geçerlik** (Geçerlik), **Güvenirlilik** (Güvenirlilik).

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Belirtilmemiştir.

Bağlantı Kurulu E-posta Adresleri: Ümit DİLEKÇİ: dilekciumit@gmail.com

Yayın Adresi: Makale referansında belirtilen akademik kurum adresi.

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçek, Dilekçi ve Sezgin Nartgün tarafından 2020 yılında Türkçeye uyarlanmıştır. Akademik amaçları kullanımı ve detaylı bilgi için sorumlu yazar Ümit DİLEKÇİ ile iletişime geçilmesi tavsiye

edilmektedir.

Ölçek uyarlamasına ait tam metin makaleye Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi üzerinden erişilebilir. Makalenin orijinal PDF dosyası burada mevcuttur: efdergi.hacettepe.edu.tr. Ayrıca ölçeğin PDF dosyası da mevcuttur: [ogretmenlerin-algiladiklari-uyumsal-performans-olcegi-toad.pdf](#)

Kaynaklar

Dilekçi, Ü. ve Sezgin Nartgün, ?. (2020). Öğretmenlerin Algıladıkları Uyumsal Performans Ölçeği'nin Türk kültürüne uyarlanması: **Geçerlik** (Geçerlik)-güvenirlilik ve betimsel analiz. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 35(2), 448-465. doi: 10.16986/HUJE.2019052615

Öğretmenlerin Algıladıkları Uyumsal Performans Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmuş olup, hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

3 Boyut 18 Madde

ÖRNEK:

Beklenmedik Durumlar Yönetme boyutu:Kriz anında özellikle bana verilenden daha fazla sorumluluk üstlenebilirim.

Kişiler Arası ve Kültürel Uyum Gösterme boyutu:?? yerimde başkaları ile ilgilenirken nazik ve saygılı bir yaklaşım sergilerim.

Problemlerle Başa Çıkamama boyutu:Problemleri durumlarda elim kolum başıma hissedirim.